

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. MHALLEF
JACQUELINE PADOVANI GRIMA LL.D. LL.M. (IMLI)**

Seduta ta' Nhar il-Hamis 16 ta' Gunju 2016

Kawza Numru : 22

Rikors Numru : 949/2012 JPG

**Carmelo Zammit (ID No. 699947 M) u
martu Georgina Zammit (ID No. 438748M)
u Maria Zammit (ID No. 480686M)**

VS

Dino Demicoli

Il-Qorti ,

Rat ir-rikors ta' Carmelo Zammit et tal-20 ta' Settembru 2012, li jaqra hekk:

- 1. "Illi l-attrici rikorrenti Maria Zammit u l-konvenut intimat kellhom relazzjoni, li ntemmet madwar sentejn ilu, u minn din ir-relazzjoni twieled tifel; u*
- 2. Illi l-konvenut intimat xtara u akkwista fond, ossia appartament gewwa San Gwann, bl-indirizz Flat 8, Blokk 11, Door A, Triq il-Pepprin, San Gwann, liema fond inxtara in forza ta' kuntratt fl-atti tan-Nutar Dr. Joseph Abela; u*

3. *Illi ghalkemm l-attrici rikorrenti Maria Zammit ma kienitx parti fuq dan l-att ta' kontro-vendita, madanakollu, peress illil-istess attrici rikorrenti u l-konvenut intimat kien ghad kif kellhom tarbija, il-partijiet kienu bil-hsieb li jibdedw jghixu flimkien bhala familja f'dan l-appartament, il-genituri tal-attrici rikorrenti, u cioe' l-atturi rikorrenti l-ohra Carmelo u Georgina konjugi Zammit, kienu accettaw li jghinu lill-konvenut intimat finanzjarjament sabiex ikun jista' jixtri dan l-appartament billi jsellfuh xi flus; u*
4. *Illi l-istess atturi rikorrenti konjugi Zammit taw lill-konvenut intimat b'self brevi manu s-somma ta' tmienja u ghoxrin elf Ewro (€28,000) li ntuzaw sabiex il-konvenut intimat xtara u akkwista l-fond in kwistjoni, u liema ammont kien parti mill-prezz finali tal-akkwist, u dan kif ser jirrizulta waqt it-trattazzjoni tal-kawza; u*
5. *Illi wara li r-relazzjoni bejn l-attrici rikorrenti Maria Zammit u l-konvenut intimat intemet, u ghalhekk l-istess attrici rikorrenti ma kien fadlilha ebda konnessjoni mal-fond in kwistjoni, l-istess atturi rikorrenti talbu lill-konvenut intimat sabiex irodd lura lilhom il-flus li kienu sellfuh sabiex inxtara l-appartament in kwistjoni, izda da irrifjuta li jrodd lura is-somma msemija; u*
6. *Illi l-konvenut intimat huwa debitur tal-atturi rikorrenti fl-ammonti ta' tmienja u ghoxrin elf Ewro (€28,000); u*
7. *Illi l-konvenut intimat, ghalkemm interpellat sabiex jirrifondi l-ammont imsemmi, baqa' inadempjenti, u l-ammont mitlub mill-atturi rikorrenti fl-ammont imsemmi, baqa' inadempjenti, u l-ammont mitlub mill-atturi rikorrenti huwa cert, likwidu u dovut; u*
8. *Illi l-atturi rikorrenti qed bil-gurament taghhom jiddikjaraw illi fil-fehma taghhom il-konvenut intimat ma ghandux difiza x'jaghti kontra taghhom;*

Ghaldaqstant, l-esponenti umilment jitolbu lil din l-Onorabbli Qorti joghgobha:

- 1. Tghaddi sabiex tiddeciedi u tilqa' it-talbiet tal-atturi rikorrenti bid-dispenza mis-smiegh tal-kawza b'applikazzjoni ta' Artikolu 167 et seq tal-Kap 12 tal-Ligijiet ta' Malta;*
- 2. Tordna u tikkundanna lill-konvenut intimat ihallas lill-atturi rikorrenti s-somma ta' tmienja u ghoxrin elf Ewro (€28,000) rapprezentanti self brevi manu li sar mill-atturi rikorrenti lill-konvenut intimat, kif premess.*

Bl-ispejjez, inkluz tal-ittra ufficjali datata 23 ta' Jannar 2012, u bl-imghax kontra l-konvenut intimat, ngunt ghas-subizzjoni."

Rat li l-atti tar-rikors promotur, d-digriet u l-avviz tas-smiegh gew debitament notifikati skond il-ligi;

Rat ir-risposta ta' Dino Demicoli tad-29 ta' Jannar 2013 (a fol. 17) li taqra hekk:

- 1. Illi t-talbiet tar-rikorrenti huma ghal kollox infondati fil-fatt u fid-dritt stante illi mhux minnu illi l-intimat Dino Demicoli ottjena self brevi manu minghand ebda wiehed u wahda mir-rikorrenti f'ebda somma u dan kif ser jigi ppruvat waqt it-trattazzjoni tal-kawza.*
- 2. Illi l-azzjoni odjerna giet ispirata mill-fatt li bejn Dino Demicoli u r-rikorrenti Maria Zammit kien hemm relazzjoni sentimentali li thassret tort unikament ta' l-istess rikorrenti Maria Zammit u b'animu ta' ritaljazzjoni r-rikorrenti Zammit qeghdin jippruvaw jivvessaw lill-istess Dino Demicoli bi pretensjoni ghal kollox inveritjieri kif ser jirrizulta waqt it-trattazzjoni tal-kawza.*

Salv eccezzjonijiet ulterjuri."

Semghet ix-xhieda bil-gurament;

Rat in-nota tal-osservazzjonijiet tal-atturi rikorrenti tas-7 ta' Jannar 2016 (a fol. 145 et seq);

Rat in-nota tal-osservazzjonijiet ta' Dino Demicoli tat-23 ta' Frar 2016 (a fol. 149 et seq.);

Rat id-dokumenti u l-atti kollha tal-kawza;

Semghet it-trattazzjoni tal-partijiet;

Ikkonsidrat:

Mill-provi prodotti mir-rikorrenti **Maria Zammit** a fol 22 – 26 jirrizulta illi hija kellha relazzjoni mal-intimat, li minnha kellhom wild wiehed, u kienu thajjru illi jixtru post biex imorru jghixu flimkien bhala familja. Spjegat illi huma kellhom bzonn facilita ta' self minghand il-bank ghal dan, u l-ewwel kienu marru ghand il-BOV li pero ma kienux ikkoncedewlhom self, minhabba li skoprew li l-intimat kien ghamel uzu mill-*credit card* tieghu ghal xi loghob tal-azzard. Ghalhekk huma kienu marru ghand l-HSBC. Qalet illi peress illi l-HSBC ma kienux koprew il-loan kollha, missierha kien silef lill-intimat is-somma ta' Lm12,000, ekwivalenti ghal tmienja u ghoxrin elf Ewro (€28,000), u l-intimat akkwista l-post fuq ismu biss peress illi dak iz-zmien hi ma kinietx tahdem. Ziedet illi qabel daru fuq missierha, kienu talbu ghajjnuna lil genituri tal-intimat izda dawn irrifjutaw. Qalet ukoll illi anke liz-zija tal-intimat kienu staqsew ghall-ghajjnuna u din filfatt kienet cemptet lil huha Joe Pelligrini li qal li ma setghax joffri ghajjnuna peress li l-flus tieghu kienu marbutin f'kont barra minn Malta. Spjegat ukoll illi missierha kien mar magghom ghand in-Nutar pero l-intimat beda jisthi jammetti man-Nutar li l-flus li kienu qed jithallsu fuq il-konvenju kienu ta' missierha. **Ziedet illi missierha kien gibed il-flus minn kont li kellu mal-APS u ghoddewhom u l-ftehim kien li hu jaghtihom cans sakemm jirpiljaw mill-ispejjez li kellhom tal-post u mbaghad ihallsuh lura.**

Kompliet illi meta ntemmet ir-relazzjoni, **l-intimat keccieha mill-post, flimkien ma binhom ta' erbgha snin.** Prezentement kienu qed joqghodu fl-appartament in kwistjoni, l-intimat, flimkien ma' zitu, l-*partner* taghha u tlett itfal ohra. Qalet ukoll illi missierha ried jaghmel kuntratt mal-intimat rigward il-flus li kien selfu izda l-intimat baqa' jippika u dan qatt ma sar.

Meta xhedet fil-konfront tal-intimat a fol 98 – 99, ikkonfermat illi missierha kien sellef l-ammont ta' €28,000 lill-intimat u li metaomm l-intimat kienet saret taf b'dan, **kienet qaltilha illi hi (Zammit) xorta wahda qatt ma kien ser ikollha sehem minn dak il-post.**

In kontro-ezami a fol 142 – 143 xhedet illi meta missierha mar jigbed il-flus mill-bank kien mar wahdu, izda ommha kienet taf li kien mar jigbed il-flus. Mistoqsija ghalfejn ingibdet is-somma ta' €28,000 f'daqqa jekk fuq il-konvenju thallsu €10,000 bhala depozitu, wiegbet **illi dan kien ghaliex il-flus kienu qieghdin depozitati f'kont fiss u ghalhekk ma setghax jigbed parti minnhom biss.**

Carmelo Zammit a fol 27 – 30 missier Maria Zammit xhedet illi huwa jigi missier l-istess Zammit, u li kien ghen lill-intimat biex jixtri post sabiex hu u bintu ma jartilfuhx billi sellifhom Lm12,000, ekwivalenti ghal €28,000. Spejga li dawn il-flus kien mfaddlin f'kont mal-APS u kien gibidhom f'darba wahda vicin il-konvenju. **Ikkonferma d-dokument ezebit a fol 4 tal-process bhala l-ircevuta rilaxxata mill-APS meta gibed is-somma msemmija.** Qal illi l-intimat kien dejjem jghidlu li ser ihallsu lura, izda qatt ma ghamel ebda hlas. Lanqas ma setgha jsir kuntratt peress li ghalkemm kien talbu diversi drabi biex imorru ghand nutar jew avukat, l-intimat qatt ma kien addevjena ghall-kuntratt. Qal illi huwa kien prezenti kemm ghal konvenju kif ukoll ghal kuntratt ta' bejgh. Spejga illi is-somma ta' €28,000 kien ta lill-bintu, u kienu hargu parti fuq il-konvenju u parti fuq il-kuntratt.

Meta xhedet fil-konfront tal-intimat a fol 99 – 102 qal illi Ronnie Pelligrini ma kienx prezenti meta kien sar il-kuntratt ta' bejgh tal-proprjeta in kwistjoni. Ikkonferma illi l-flus li sellef lill-intimat kienu tieghu u ta' martu u kien gabhom mill-APS Bank minn fejn kienu depozitati fl-20 ta' Marzu 2010 u li l-intimat qatt ma hallsu xejn lura minn l-ammont misluf.

Carmen Mifsud, *Customer Service Officer* mal-*HSBC*, xehed a fol 46 – 48 illi skont il-konvenju, l-prezz tal-proprjeta mixtrija mill-intimat kien ta' €109,480 u l-bank kien ikkoncedielu self fis-somma ta' €81,480.

Ri-prodotta a fol 60 – 61 ikkonfermat illi, b'referenza ghad-dokument immarkat *HSBC* illi kien sar depozitu ta' flus kontanti fl-ammont ta' €17,255, li imbaghad kien soggett ghal bank *transfer* f'isem Charles u Sheila Bonello.

Dino Demicoli xehed in subizzjoni a fol 89 - 98 illi huwa kellu relazzjoni intima ma Maria Zammit li minnha kellhom tarbija. Ikkonferma illi huwa proprjetarju ta' appartament f'*San Gwann* li kien inxtara minnu fl-21 ta' Gunju 2010 waqt li ghadu f'relazzjoni ma' Zammit bl-iskop li jghixu fl-appartament flimkien ma' binhom bhala familja. Qal illi l-appartament in kwistjoni inxtara ghas-somma ta' €109,480. Spejga li huwa kien mar jiehu parir minghand certu Ronnie Pelligrini, li jigi zijuh, li kien tah parir biex ma jitlifix il-post u ghenu biex jixtrih. Mistoqsi kemm kellu paga dak iz-zmien wiegeb li kien jaqla' €800 fix-xahar. Qal li wara li tkellem ma' tal-bank u qalulu kemm kienu lesti li jsellfuh, kien mar fuq Ronnie Pelligrini u qallu li kellu bzonn €28,000. Qal li ghal bidu kienu ghamlu karta bejnu u Ronnie Pelligrini u martu, izda sena wara kienu ghamlu kuntratt quddiem nutar. Ikkonferma li dawn il-flus kien intizi ghax-xiri tal-proprjeta, u li huwa qatt ma rcieva flus minghand ir-rikorrenti.

Ronnie Pellegrini xehed a fol 104 – 115 u 116A - 116D illi hu jigi z-ziju tal-intimat u li l-intimat kien mar ikellmu ghaliex kien se jakkwista appartament f'*San Gwann*. Pellegrini kien wiegbu li jekk ikollu bzonn xi ghajnuna kellu jkellem lilu jew lill-nannuh. Spjega li sussegwentement l-intimat kien rega mar ghandu u qallu li l-bank kienu qed jitolbu li jhallas 10% mill-valur tal-proprjeta. Hu qallu li kien ser ikellem lin-nannu, peress li hu kien jiehu hsieb l-affarijiet tal-genituri tieghu. Ghalhekk huwa tkellem ma' missieru u tawh €28,000 kontanti, maqsumin f'zewg pagamenti. Zied illi parti minn dawn il-flus, u cioe €5,000 kienu ta' missieru u l-bqija kienu tieghu. Kompla li kienu ghamlu skrittura privata bejniethom, imbaghad kienu ghamlu kuntratt quddiem nutar is-sena ta' wara. Qal ukoll illi dan is-self kienu ghamluh bil-kondizzjoni illi l-post ikun fuq isem l-intimat biss. **Mistoqsi ghalfejn ma semmiex**

illi parti mill-flus kienu gejjin minghand missieru fl-iskritturi li ghamel mal-intimat wiegeb li ma kellux ghalfejn.

Mistoqsi minn fejn gab is-somma ta' €23,000 li ta lill-intimat **wiegeb illi kellu din is-somma in kontanti d-dar**, li kien faddal mill-paga tieghu u tal-mara. Spjega li kellu dawn il-flus kontanti d-dar, ghaliex bintu kienet ser tixtri dar u zamm il-flus kontanti d-dar fl-eventwalita li jkollha bzonn xi haga, u filfatt **kien ghenha finanzjament fil-bini tal-post billi taha bejn €20,000 u €25,000** Mistoqsi x'inhx x-xoghol tieghu wiegeb illi huwa jahdem bhala *Senior Industrial Manager* mal-**General Workers Union** u barra minn hekk jaghmel xoghol iehor ta' *Industrial Relations Consultant*. Mistoqsi d-dhul tieghu kemm kien, wiegeb illi huwa ma jaghtix informazzjoni privata tieghu.

Ikkonsidrat;

Il-partijiet taw lil Qorti zewg verzonijiet kompletament konfliggenti f'dan il-kaz. Filwaqt li r-rikorrenti jsostnu li Carmelo Zammit kien sellef lill-intimat is-somma ta' €28,000 biex ikun jista' jixtri l-appartament fejn kien ser jirrisjedi ma bintu, l-intimat jghid illi huwa qatt ma rcieva l-ebda flus minghand ir-rikorrenti, u li l-flus li kellu bzonn kien issellifhom minghand Ronnie Pelligrini.

Fuq il-kwistjoni tal-konflitt tal-provi inghad illi:

“mhux kwalunkwe’ tip ta’ konflitt (fil-verzonijiet moghtija tal-partijiet) ghandu jhalli lill-Qorti f’dak l-istat ta’ perplessita’ li minhabba fih ma tkunx tista’ tiddeciedi b’kuxjenza kwieta u jkollha taqa’ fuq ir-regola ta’ l-in dubio pro reo. Il-konflitt fil-provi, sakemm il-bniedem jibqa’ soggett ghall-izbalji tal-percezzjonijiet tieghu u ghall-passjoni, huma haga li l-Qrati jridu jkunu dejjem lesti ghalha Meta l-kaz ikun hekk, il-Qorti m’ghandhiex taqa’ comb fuq l-iskappatoja tad-dubju, imma ghandha tezamina bl-akbar reqqa jekk xi wahda miz-zewg verzonijiet, fid-dawl tas-soliti kriterji tal-kredibilita’ u speccjalment dwar il-konsistenza u verosomiljanza, ghandhiex teskludi lill-ohra, anke’ fuq il-bilanc tal-

probabilita' u tal-preponderanza tal-provi, ghax dawn, f'kawza civili, huma generalment sufficjenti ghall-konvinciment tal-gudikant (...) anzi', f'kazijiet bhal dawn, aktar ma jkun il-konflitt bejn verzjoni u ohra, aktar tidher il-possibilita' tal-qerq da parti ta' xi wiehed mill-kontendenti.”¹

Inghad ukoll illi “fi kwistjoni ta' kredibilita' u apprezzament ta' provi l-kriterju ma huwiex jekk il-gudikant assolutament jemminx l-ispjegazzjoni imma jekk l-ispjegazzjoni hix possibbli u minn awl id-dinja fic-cirkostanzi zvarjati tal-hajja.”²

F'kazijiet fejn il-Qorti tkun rinfaccata minn provi konfliggenti, l-Qorti ghandha tkun gwidata minn zewg principji fl-evalwazzjoni tal-provi li jkunu gew prodotti quddiema, u cioe:

3. *Li taghraf tislet minn dawn il-provi korroborazzjoni li tista' tikkonforta xi wahda miz-zewg verzjonijiet bhala li tkun aktar kredibbli u attendibbli minn ohra; u*

4. *Fin-nuqqas, li tigi applikata l-massima actore non probante reus absolvitur.*³

Fi kliem iehor il-Qorti ghandha tezamina jekk xi wahda miz-zewg verzjonijiet, fid-dawl tas-soliti kriterji tal-kredibilita' u speċjalment dawk tal-konsistenza u verosomiljanza, ghandhiex teskludi lill-ohra, anke fuq il-bilanc tal-probabilitajiet u tal-preponderanza tal-provi, ghax dawn, f'kawzi civili, huma generalment sufficjenti ghall-konvinciment tal-gudikant.⁴

L-intimat xehed illi zijuh Ronnie Pellegrini kien sellfu is-somma ta' €28,000 li kellu bzonn biex jixtri l-appartament in kwistjoni, u bhala prova ta' dan produca bhala xhud lil Pellegrini stess sabiex jikkonferma li kien sellef il-flus l-intimat. Apparti

¹**Carmelo Farrugia vs Rokko Farrugia**, Prim'Awla tal-Qorti Civili deciza 24 ta' Novembru 1966.

²**Joseph Borg vs Joseph Bartolo**, Qorti tal-Appell Civili (Sede Inferjuri) deciza 25 ta' Gunju 1980.

³**Maria Xuereb et vs Clement Gauci et**, Qorti tal-Appell Civili (Sede Nferjuri) deciza 24 ta' Marzu 2004.

⁴**Joseph Vella vs Judas Taddeo sive Teddy Borg et**, Qorti tal-Magistrati (Ghawdex) (Gurisdizzjoni Superjuri) deciza 19 ta' Mejju 2015.

minn hekk gew prodotti wkoll skrittura privata, kostituzzjoni ta' debitu u ricevuti ta' hlasijiet akkont li allegatament ghamel l-intimat lil Pellegrini sabiex ihallas lura d-dejn li kellu mieghu.

Ir-rikorrenti minn naha taghhom, prezentaw kopja ta' ricevuta rilaxxata mill-bank APS li turi li r-rikorrent Carmelo Zammit kien gibed mill-kont bankarju tieghu is-somma msemmija jum biss qabel ma sar il-konvenju.

Wara li semghat ix-xhieda ta' Ronnie Pelligrini, **l-Qorti ghandha dubbji serji fuq il-veracita tat-testimonjanaza guramentata tieghu.** Il-Qorti innotat illi Pellegrini kien evasiv meta mistoqsi kemm kien is-salarju tieghu, sahsitra tant illi irrifjuta li jwiegeb lil Qorti u sostna li ma jaghtix informazzjoni privata tieghu. Din kienet informazzjoni krucjali sabiex tikkorrobora x-xhieda tieghu stess u cioe' li hu kellu **€23,000 li allegatament sellef lill-intimat, u danoltre li kien ghadu kif kellu bejn €20,000 u €25,000 li ta lil bintu biex ghenha fil-bni tal-proprjeta taghha, kontanti d-dar li setgha facilment jiddisponi minnhom.** Din il-Qorti ghandha diffikolta' biex temmen illi x-xhud, **li kien impjegat mal-General Workers Union,** u allegatament kien jaghmel xi xoghol *part-time*, **kellu a disposizzjoni tieghu minn tal-inqas €43,000 fi flus kontanti d-dar li setgha qabad u ddispona minnhom minghajr disagju u minn mument ghall-iehor.**

Il-Qorti wkoll ssiba diffiqli temmen illi l-istess xhud kien ha flus minn ta' missieru biex jghin lill-intimat u, bhala prokuratur ta' missieru, ghamel dan **minghajr ma ta ebda rendikont ghal beneficju tal-eredi l-ohra,** li wara kollox kien ikollhom sehem mill-€5,000 u li ghalhekk kellhom kull drittu interess li jkun jafu fuq dan l-allegat self.

Il-Qorti fliet ukoll ir-rendikonti bankarji tal-intimat li gew ezebiti fl-atti, **u taghraf illi dawn ma joffru l-ebda korroborazzjoni jew konfort** ghar-ricevuti tal-pagament li allegatament kien jaghmel l-intimat lil Pellegrini, **peress illi ma jirrizultax li dawn il-flus ingibdu mill-kont tal-intimat, nonostante l-fatt li l-paga tieghu kollha kienet tidhol fl-istess kont bankarju.**

Il-Qorti ghalhekk hija tal-fehma illi l-verzjoni tal-intimat m'hijiex verosimili wisq anqas attendibbli.

Minn naha l-ohra, ir-rikorrenti producew prova cirkostanzjali oggettiva li tikkorobora l-verzjoni taghhom, u cioe l-ircewuta tal-bank li tikkonferma li r-rikorrent Carmelo Zammit kien hareg somma flus ekwivalenti ghas-somma li kellu bzonn l-intimat biex ikun jista' jixtri l-proprjeta in kwistjoni. Fid-dawl ta' dan, u tad-deposizzjoni cara u kostanti tar-rikorrenti, il-Qorti hija moralment konvinta illi huma pruvaw il-kaz taghhom sal-grad rikjest mill-ligi.

Ghal dawn ir-ragunijiet il-Qorti taqta' u tiddeciedi billi tichad l-eccezzjonijiet kollha tal-intimat, tastieni milli tiehu konjizzjoni ulterjuri tal-ewwel talba in vista tad-digriet ta' din il-Qorti tat-28 ta' Jannar 2013, tilqa' t-tieni talba tar-rikorrenti u tikkundanna lill-intimat ihallas lir-rikorrenti s-somma ta' tmienja u ghoxrin elf Ewro (€28,000) bl-imghax legali dekorribli mid-data tan-notifika tal-ittra ufficjali tat-23 ta' Jannar 2012 sad-data tal-pagament effettiv.

Bl-ispejjez kollha kontra l-intimat.

Moqrija.

Mhallef Jacqueline Padovani Grima LL.D. LL.M. (IMLI)

Lorraine Dalli

Deputat Registratur